

1. Aşağıdakilerin hangisinde “yapıştırmak” sözcüğünün anlamı ve kullanımı birbiriyle uyuşmamaktadır?

	Cümle	Anlam
A)	Rakip oyuncu, omuz darbesiyle onu yere yapıştırdı.	Yaklaştırmak, birbirine dayamak
B)	Bu söz üzerine espriyi yapıştırdı.	Gecikmeden karşılık vermek
C)	Zarfa mektubu koyup zarfın ağzını yapıştırdı.	Yapışmasını sağlamak
D)	Öğretmen doğru cevabı görünce Ali'nin defterine aferini yapıştırdı.	Hızlı bir biçimde yazmak

2. “Tutmak” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde “gereğini yapmak, yerine getirmek” anlamında kullanılmıştır?

- A) Şu yağın kar bir tutsun, gör o zaman çocukları!
- B) Hangi insan bir annenin yerini tutabilir ki?
- C) Evden erken çıktı, pazarın yolunu tuttu.
- D) Söz verdiği hediyeyi almış, sözünü tutmuştu.

**3. • Bu gömleğin rengi seni açtı.
• Havadan sudan konuşarak yarışmacıyı açmaya çalışıyordu.
• Eve girer girmez televizyonu açarım.
“Açmak” sözcüğü bu cümlelerde aşağıdaki anlamların hangisiyle kullanılmamıştır?**

- A) Engeli kaldırmak
- B) Yakışmak, güzel göstermek
- C) Sıkılganlığını, utangaçlığını gidermek
- D) Bir aygıtı çalıştırmak

4. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi yay ayrıç içinde verilen anlamıyla kullanılmamıştır?

- A) Bu olay karşısında incinmiş ve onunla konuşmama kararı almış. (Birinin herhangi bir davranışı yüzünden üzüntü duymak)
- B) Başından geçenleri hepimiz hayretle dinledik. (İşitmek için kulak vermek)
- C) Son atışında da hedefi ıskalayınca elenmekten kurtulamadı. (Silkeleyerek düşürmeye çalışmak)
- D) Aslı, gücünün yettiği kadar hızlı yürüyüp Haliç'e indi. (Bir yerden başka bir yere gitmek, varmak)

5.

Görmek: Anlamak, kavramak, sezmek.

Okumak: Bir şeyin anlamını çözmek.

Ses: Herhangi bir davranış, tutum karşısında uyanan ruhsal tepki.

Aşağıdakilerin hangisinde bu sözcüklerin tümü verilen anlamlarını karşılayacak şekilde kullanılmıştır?

- A) Etraftan bazı sesler duymuş ve ne olduğunu görmek için kapıya yönelmişti. Birden kapının altından atılmış bir not gördü. Te-laşla notu aldı ve okumaya başladı.
- B) Bugün arkadaşımı göreceğim. Okuduğu kitaplardan birkaç tanesini ödünç isteyeceğim. Sesimdeki masum tonun etkili olacağını düşünüyorum.
- C) Bu şifreyi okumak için aklının değil yüreğinin sesini dinlemesi gerektiğini biliyordu. Şifreyi çözdüğünde kahramanlığın ne demek olduğunu görecekti.
- D) Bu yazıda geleceğin sesini duyacaksınız. Aklın sezginin nasıl birleştiğini göreceksiniz satırlarda. Ama okumadan önce kendinizi hazırlamanız gereken gerçekler var.

6. Uzayın yerden 100 kilometre yukarıda başladığı varsayılır. Uzay kâşiflerinin maceraları da işte tam orada başlıyor. Yuri Gagarin, 12 Nisan 1961’de Vostok uzay aracıyla uzaya çıkmış ve Dünya’nın yörüngeinde bir tur atmış. Böylece uzaya çıkan ilk insan ünvanını kazanmış ve uzayın kapılarını aralamıştır.

Bu metindeki bazı sözcüklerin anlamları “■, ★, ●, ▲” simgeleriyle verilmiştir. Bu sözcükleri bularak yandaki bulmacaya yerleştiriniz.

■ San.

★ Baştan geçen ilginç olay veya olaylar zinciri, serüven.

● Bir gök cisminin hareketi süresince izlediği yol.

▲ Bütün varlıkların içinde bulunduğu sonsuz boşluk.

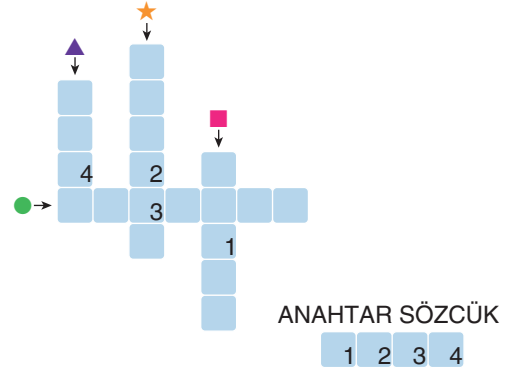
Numaralanmış kutularda yer alan harfler “ANAHTAR SÖZCÜK” bölümüne yerleştirildiğinde aşağıdakilerden hangisi oluşur?

A) M A N A

B) V E R A

C) V E R İ

D) Y A R A

7. Sicilya’da bulunan Etna Yanardağı, Avrupa kıtasındaki en büyük etkin yanardağ. Bu yanardağın yüksekliği 3 bin metre civarında.

Etna, en son geçtiğimiz ay püskürdü. Etna

Yanardağı’nın binlerce yıldır etkin olduğu düşünülüyor.

Bu metindeki altı çizili sözcüklerin cümlede kazandığı anlamlar aşağıda karışık olarak verilmiştir.

Sözlük Anlamı

- Yöre
- Yeryüzündeki altı büyük kara parçasından her biri, ana kara
- Yanardağ lav çıkarmak
- Hareketli, işleyen, çalışan, faal, aktif, dinamik

Bu metindeki altı çizili sözcüklerden hangisinin metindeki anlamı yanlış verilmiştir?

A) I

B) II

C) III

D) IV

8. Yaşar Kemal; roman, hikâye, röportaj, fıkra gibi birçok ---- eser vermiştir. 1959 ---- Varlık Roman Armağanı başta olmak üzere pek çok dalda ---- vardır. Başlıca eserleri şunlardır: *İnce Memed*, *Orta Direk*, *Sarı Sıcak*...

Bu metinde boş bırakılan yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilenler sırasıyla getirilmelidir?

- A) roman - tarihinde - eserleri
B) türde - tarihinde - kazanımları
C) dalda - yılında - başarıları
D) türde - senesinde - ödülleri

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “perde” sözcüğü yay ayrıç içinde verilen anlamda kullanılmamıştır?

- A) Durmadan pencere kapatıyor, perde çekiyorum. (Gerçek anlam)
- B) Bu sözü duyunca gözlerimdeki perde kalkıverdi. (Mecaz anlam)
- C) Kadın gözlerine perde indiği için ameliyat olmuş. (Mecaz anlam)
- D) Oyunun üç perdesi de böyle alkışlar içinde geçti. (Terim anlam)

2. Terim anlam; bir sözcüğün belli bir alanda, özel bir anlam taşıyarak kullanılmasıdır.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük terim anlamı değildir?

- A) Öğretmen, kelimenin kökünü bulmam için beni kaldırdı.
- B) Şiiri okudum ama şiirdeki bazı dizeleri hiç anlamadım.
- C) Bazı bitkilerin gövdesinde kalın kabuklar bulunur.
- D) Daha birinci basamağa adımını atmadan sızlanmaya başladı.

3. Bir sözcüğün akla gelen ilk anlamına o sözcüğün gerçek anlamı denir.

Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi gerçek anlamda kullanılmıştır?

- A) Yoğun kar yağışı, evine gitmesine izin vermedi.
- B) Benim dünyamda böyle kalitesiz müziklere yer yok.
- C) Ben onun bu güzel sözlerine kapıldım.
- D) Benim açımdan eve gitmesinde bir problem yok.

4.

Ali “Son otobüse yetişemezsem işte o
I
zaman yandım.” dedi. İşin yoksa gecenin
II
karanlığında bu yağmurda başını sokacak
III
güvenli bir çatı ara.
IV

Bu metinde numaralanmış sözcüklerden hangisi mecaz anlamda kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

5. Belki eskiden beri böyleydi ama son birkaç yıldır hırsları etrafındakileri endişelendirecek

I
boyutlara ulaşmıştı.
II III

Bu cümledeki altı çizili sözcüklerin anlam özellikleri aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	Mecaz	Terim	Gerçek
B)	Gerçek	Mecaz	Gerçek
C)	Gerçek	Mecaz	Mecaz
D)	Mecaz	Terim	Mecaz

6. Gerçek anlamıyla terim olan bir sözcük, cümle içinde terim anlamıyla kullanılmayabilir.

Aşağıdakilerin hangisinde buna uygun bir örnek vardır?

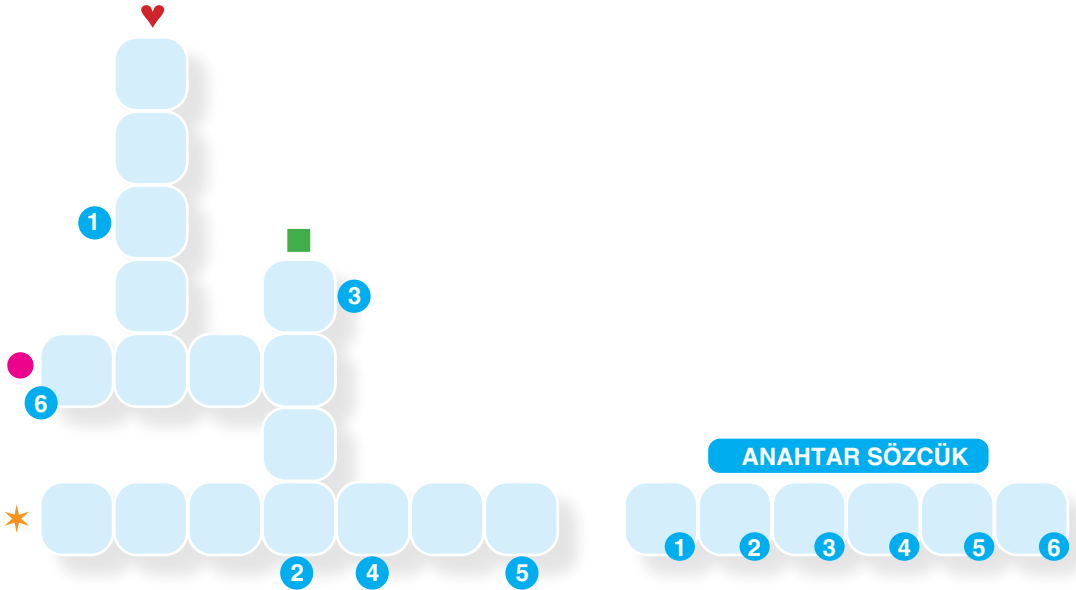
- A) Eşkenar üçgen konusunu nedense anlamakta zorlanıyordu.
- B) Bu film pek çok açıdan diğerlerinden ayrılıyor.
- C) Bu şarkının notalarını çok eskiden o da ezbere bilirmiş.
- D) Zamirle ilgili çözmediği soru kalmadı.

7. İnsanlarda ve omurgalı hayvanlarda burunda yer alan deliklerin yukarıya doğru açılan boşluklarında almaç denilen sinir uçları bulunur. Koku molekülleri bu almaçlara bağlanır ve bunun sonucunda da bir uyarı oluşur. Bu uyarı, beynimizin iç kısmında yer alan limbik sisteme iletilir. Bu sistem aynı zamanda korku, neşe ve kızgınlık gibi duygusal tepkileri kontrol eder. Limbik sistemi sağlıklı çalışan insanlar daha ince bir ruha sahiptir.

Bu metindeki bazı sözcüklerin anlamları aşağıda verilmiştir.

- ★ “Element veya bileşikleri oluşturan ve onların özgül niteliklerini gösteren en küçük birim, madde” anlamına gelen bir terim.
- “Düşünce, duygu veya davranış bakımından insanın sevgi ve saygısını kazanan, zarif” anlamında kullanılan mecaz anlamı bir sözcük.
- “Mutlu olmaktan doğan ve dışa vurulan sevinç” anlamında bir sözcük.
- ♥ “Alınla üst dudak arasında bulunan, çıkıntılı, iki delikli koklama ve soluma organı” anlamına gelen bir terim.

Bu sözcükleri metinden bularak aşağıdaki bulmacaya yerleştiriniz.

Bulmacanın sonunda ortaya çıkan anahtar sözcük aşağıdakilerin hangisinde mecaz anlamda kullanılmıştır?

- A) Renkli kişiliği ile her girdiği ortamda dikkat çekiyordu.
- B) Kırmızı bir elbise ile karşımıza çıkmıştı.
- C) Kırık kalbi, renkli çiçeklerin olduğu bahçede şenlenmişti.
- D) Havaya ısı ısı ışıltı atıyordu.

1. Yıl iki bin on altı, okula yeni başlamıştım.

Bu cümledeki “yıl” sözcüğünün eş seslisi aşağıdakilerin hangisinde kullanılmıştır?

- A) Hep birlikte Onuncu Yıl Marşı’nı söyledik.
B) Geçtiğimiz yıld, size uğramıştık ama siz evde yoktunuz.
C) Yılların yorgunluğu alınada konaklıyordu kırış kırış.
D) Artık yıldım, onlar için çalışmıyorum, diye- rek sitemini bildirdi.

2. Mirastan hissesine hayli mal düşmüştü.

Bu cümledeki altı çizili sözcüğün eş anlamlısı aşağıdakilerin hangisinde kullanılmıştır?

- A) Bize de hüzün düştü, yaz tatilinin ardından.
B) Kendine ulaşmaya değer bir hedef bulmuştu.
C) Kendi payımı mahalledeki fakir fukaraya dağıttım.
D) İnsanlara nasıl davranırsanız insanlardan öyle karşılık görürsünüz.

3. Dışındaki çürük nedeniyle doktora gitmişti.

“Sağlam” sözcüğü aşağıdakilerin hangisinde bu cümledeki “çürük” sözcüğünün karşıt anlamlısı olarak kullanılmıştır?

- A) Böyle sağlam bir adamı nereden bulacaksın?
B) Yazılarında sade bir dil, sağlam bir üslup göze çarpar.
C) Onunla dostlukları sağlam bir temele dayanır.
D) Manav, sağlam domatesleri ayırıp kasaya koyuyordu.

4. “Günümüzde pek çok insan ne yazık ki em-pati yeteneğinden yoksun.” **cümlesindeki altı çizili sözcüğün yerine aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?**

- A) Arkadaşlık B) Gerçeklik
C) Duygudaşlık D) Duygusalılık

5. **Aşağıdaki cümlelerde yer alan altı çizili sözcüklerden hangisinin zıt anlamlısı vardır?**

- A) Beton binalara taşınan insanlar, evlerinde yalnızlığa hapsolmaktadır.
B) Demokrasi, çoğunluğu esas alıp bireyi koruyan bir rejimdir.
C) Dayısının oğluna kuyrukta tesadüfen rastladı.
D) Gerekli hazırlıkları yapmadan başarıya ulaşamazsın.

6. Ahali, kutlamalar için kentin meydanını doldurmuştu.

Bu cümledeki altı çizili sözcüğün eş anlamlısı aşağıdakilerin hangisinde kullanılmıştır?

- A) Halk gözleri ufukta, solo gösteri izliyor.
B) Yetkililerin bu konuda çözüm üretmesini bekliyorlardı.
C) Gözlerini ve gönüllerini insan sevgisi doldurmuştu.
D) Bireylerin bir araya gelmesi toplumu oluşturur.

7. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi soyut anlamlıdır?

- A) Bu sene ağaçların dalları meyveden yere değişiyordu.
- B) Kanepenin yüzü çok eskidiği için yeni kanepene almaya karar verdik.
- C) Bu bahar, bu kır kokuları varken insan başka ne ister ki?
- D) İyilik, kişiden kişiye değişen bir kavramdır.

8. Ayşe, aşağıdaki cümlelerde yer alan altı çizili yabancı sözcükler yerine Türkçe karşılıklarını kullanacaktır.

- Dergimizi çıkartabilmek için aylardır sponsor arıyoruz.
- Amerika, yıllardır Küba'ya uyguladığı ambargoda ne kadar haklı ki?
- Bu konuda daha fazla detay vermek istemediğini söyleyerek salondan ayrıldı.
- Bu dokümanlarda aradığını bulduğu için mutluydu.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu sözcüklerden herhangi birinin yerine kullanılamaz?

- A) belge
- B) engelleyim
- C) destekleyici
- D) yüzeysel

9.

Nereye göz atsan uzaklık ve kırgınlık
Anla, yok artık ondan başkasıyla yakınlık

Bu dizelerdeki altı çizili sözcükler arasındaki anlam ilişkisinin benzeri aşağıdakilerin hangisinde yoktur?

- A) Ağladım sevindi, güldüm ağladı zalim.
- B) Aşağı köyün yukarısında toz bulutu var.
- C) Gülen yüzünün artık gülmemesi üzücüydü.
- D) Dost vefasız, düşman güçlü yine.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük yay ayraç içindeki anlamıyla kullanılmamıştır?

- A) Dizi sektörü her geçen gün insanları daha fazla esir ediyor. (Genel anlam)
- B) Meslek seçimi insan hayatındaki en önemli kararlardan biridir. (Özel anlam)
- C) Saatini koyduğu yerde bulamadığı için öfkelenmişti. (Özel anlam)
- D) Diş, fırçalanmadığı zaman hızla zarar görür. (Genel anlam)

11. Bu sorun da çözüldüğüne göre relaks olma vakti gelmiş demektir.

Bu cümledeki altı çizili sözün Türkçe karşılığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Rahatlamak
- B) Yenilemek
- C) Dinlenmek
- D) Eğlenmek

12.

Vatan bizim, ülke bizim, el bizim
Emin ol ki her çalışan kol bizim
Ay yıldızlı bayrak bizim, mal bizim
Söyle Veyssel övünerek, överek

Aşağıdakilerin hangisinde bu dizelerdeki “el” sözcüğünün eş seslisi kullanılmıştır?

- A) Elimdeki bütün parayı bu yeni işe yatırdım.
- B) İki el oyun oynadıktan sonra her gece olduğu gibi uykusu geldi.
- C) El gibi durma sen de bu evin çocuğu sayılırsın, derdi hep.
- D) Dışarıdan duyulan beş el silah sesi, herkesin yüreğini ağzına getirdi.

1. İnsanlar için olduğu gibi hayvanlar için de koku, yaşamsal bir önem taşır. Hayvanların beslenme, yön bulma, üreme ve iletişim kurma gibi gereksinimlerinin karşılanmasında kokular rol oynar. Örneğin, köpeklerin burunlarında insanlarınkinden çok daha fazla koku almacı bulunur. Bu sayede köpekler iz sürebilir ve bazı köpek türleri bu konuda eğitilebilir. Günümüzde yapılan araştırmalar, köpeklerin koku alma duyusunun hastalıkları tanıma konusunda da bize yardımcı olabileceğini gösteriyor.

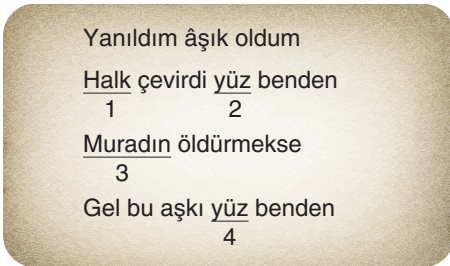
Bu metinde yer alan sözcüklerle ilgili,

- I. Bir sözcük zıt anlamlısıyla birlikte kullanılmıştır.
- II. “Az” sözcüğünün zıt anlamlısına yer verilmiştir.
- III. “Tür” sözcüğü eş sesli bir sözcüktür.
- IV. “İnsan” ve “hayvan” sözcükleri genel anlamda kullanılmıştır.

yargılarından hangileri söylenemez?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV D) I, III ve IV

2.

Bu dizelerde geçen numaralanmış sözcüklerle ilgili,

- I. 1. sözcük özel anlamda kullanılmıştır.
- II. 2 ve 4. sözcükler eş seslidir.
- III. 3. sözcük soyut anlamlıdır.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız II B) I ve II
C) I ve III D) II ve III

3.

- Tarihimiz bunları mutlaka yazmalı, genç jenerasyonlar aynı hatalardan korunmalıdır.
- Fransızlar başka dillerden yapılan çevirileri bir anlamda adapte ederler.
- Saçı bozulacak diye kornerden gelen toplara asla kafa vurmazdı.
- Klavye tıkırtılarını dinleye dinleye uyuma-ya alışmıştır.

Aşağıdakilerin hangisinde verilen cümlelerde geçen yabancı sözcüklerden herhangi birinin karşılığı verilmemiştir?

- A) Köşe atışı B) Uyarlanmış
C) Kuşak D) Fare

4. Akşamları yatmadan önce babamla gökyüzünü gözlemliyoruz. Kentte yaşadığımız için çoğu zaman yıldızları görmekte zorlanıyoruz. Bu zamanlarda biz de uzun uzun Ay'ı gözlemliyoruz. Geçen gökyüzünü gözlemlemek için camı açıp baktığımızda Ay'ın turuncu göründüğünü fark ettim. Ay, sanki bir portakal gibiydi. Annem, bu durumun Dünya'nın atmosferindeki parçacıklarla ilgili olduğunu söyledi.

Aşağıdakilerin hangisinde bu metindeki altı çizili sözlerden biri zıt anlama gelecek şekilde kullanılmıştır?

- A) Gökyüzü olağanüstü bir şey. Her gün yeni bir şey öğrenirsin gökyüzünden. Mesela havayı tahmin etmekte kolaylık sağlar. Gökyüzünü kara bulutlar sarmışsa yağmur yağacağı düşünülebilir. Güneşin batışını izlemek de ayrı olur.
- B) Gökyüzündeki yıldızları izlemeyi çok seviyorum. Bazen babamla kampa gidiyoruz. Orada şehirde olduğundan daha fazla yıldız görebildiğimi fark ediyorum. Babam, bu durumun şehirdeki ışıklardan kaynaklandığını söylüyor.
- C) Güneş batar. Gökyüzü önce turuncuya bürünür, sonra her yer simsiyah olur. Gökyüzünde yıldızlar görünmeye başlar. Şehir içinde pek görünmez yıldızlar. Ormanlık alanlarda daha iyi görünür. Bu yüzden gözlemevleri de ormanlık alandadır.
- D) Ay, Dünya'nın tek doğal uydusudur ve onun çevresinde dolanır. Aynı zamanda kendi eksenini çevresinde de döner. Ay'ın Dünya çevresindeki dolanma süresiyle kendi eksenini çevresindeki dönüş süresi aynıdır.

5.

I. Şiir

Gülleri sarı severim, toprağı ıslak
Türküleri yanık, şiirleri hoyrat
Havayı nemsiz, çayı demsiz
Bir seni her şeye rağmen
Bir seni, hâlâ

II. Şiir

Sen kocaman çöllerde bir kalabalık gibisin
Kocaman denizlerde ender bir balık gibisin
Bir ısıtır, bir üşütür, bir ağlatır, bir güldürür
Sen hem bir hastalık hem de sağlık gibisin

Numaralanmış şiirler ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. şiirde "gül" ve "çay" eş seslidir.
- B) II. şiirde zıt anlamlı sözcüklere yer verilmiştir.
- C) I. şiirde "toprak" ve "hava" sözcükleri soyut anlamlıdır.
- D) II. şiirde "hastalık" ve "sağlık" sözcükleri soyut anlamlıdır.

6. **Yaren** : "Orijinal" sözcüğünün Türkçesi "özgün"dür.

Ebru : "Düşünde pembe panjurlu bir evde oturduğunu gördü." cümlesindeki "düş" sözcüğü soyut anlamda kullanılmıştır.

Ayşe : "Sıcak" sözcüğü "Bizi oldukça sıcak bir şekilde karşıladı." cümlesinde somut anlamda kullanılmıştır.

Özlem : "Aktif" sözcüğünün Türkçede Batı Kökenli Kelimeler Sözlüğü'ndeki karşılığı "etkin, canlı, hareketli, çalışkan"dır.

Yukarıdaki öğrencilerden hangisinin verdiği bilgi yanlıştır?

- A) Yaren
B) Ebru
C) Ayşe
D) Özlem

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim kullanılmamıştır?

- A) Toplum bu gibi durumlarda kenetlenilebilir, diye düşünüyorum.
- B) Kulakları tırmalayan gürültüye müzik denmez.
- C) Onun ağzı sıkı biri olduğunu bilirdik ama yanılmışız.
- D) Elinden geleni yapıyordu ama nafileydi.

2. I. Onun yüzüne gülüp arkasından kuyusunu kazdığını anlayamadı.
- II. Olanlara o kadar çok sinirlenmişti ki âdeta küplere binmişti.
- III. Başa geçme hırsı onu insanlığından uzaklaştırdı.
- IV. Bol yetiştirildiğinden bu yıl patates fiyatları ayağa düştü.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde deyim, açıklamasıyla birlikte verilmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV

3. I. Bir işe başlamadan önce inceden inceye araştırma yapardı.
- II. Sabahtan beri durmayan yağmur ince ince yağıyordu.
- III. Elimizdeki para, ihtiyaçlarımızı almaya ucu ucuna yetti.
- IV. İşe yeni biri başladığında o kişinin ıclığını cıclığını öğrenmeden duramaz.

Numaralanmış cümlelerdeki altı çizili ikilemelerden hangileri yakın anlamlıdır?

- A) I ve II B) I ve IV
C) II ve III D) III ve IV

4. Kötü durumda olan bir kimsenin, ortaya çıkacak yeni kötü durumdan etkilenmeyeceğini; pek çok zorluğa katlanabileceğini anlatmak için “----” ifadesi kullanılır.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi uygun olur?

- A) Acı patlıcanı kırağı çalmaz.
- B) Üzümünü ye, bağını sorma.
- C) Sağır duymaz, uydurur.
- D) Atı alan Üsküdar’ı geçti.

5. • Dağ devirmek
• Dağdan gelip bağdakini kovmak
• Dağlara düşmek

Aşağıdakilerden hangisi bu deyimlerden herhangi birinin açıklaması değildir?

- A) Çok zor görünen işleri başarmak
- B) Sonradan geldiği bir yerde, kendinden önce gelen kişinin yerini almaya çalışmak
- C) Büyük bir üzüntü dolayısıyla insanlardan kaçıp ıssız yerlerde yaşamak
- D) Bilinmedik yerlerden gelmek

6. Dilimizde “----” ile “----” gibi aynı anlama gelen atasözleri vardır.

Bu cümlede boş bırakılan yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilen atasözleri getirilmelidir?

- A) Keskin sirke küpüne zarar. – Öfkeyle kalan zararlar oturur.
- B) Üzüm üzüme baka baka kararır. – Çobansız koyunu kurt kapar.
- C) Üzümünü ye, bağını sorma. – Yalnız taş duvar olmaz.
- D) Yazın gölge hoş, kışın çuval boş. – El elin nesine, gülerek gider yasına.

7. Aşağıdaki atasözlerinden hangisi “Eğri otur, doğru konuş.” atasözüyle çelişir?

- A) Baş başa vermeden taş yerinden oynamaz.
- B) Doğru söyleyeni dokuz köyden kovarlar.
- C) Horozu çok olan köyün sabahı geç olur.
- D) Görünen köy kılavuz istemez.

8. I. Mükemmel anı beklemekten vazgeçin, içinde bulunduğunuz anı mükemmel yapın.

II. Yaşlanarak değil yaşayarak tecrübe kazanılır çünkü zaman insanları değil, armutları olgunlaştırır.

III. Güzel anılar biriktirin çünkü gelecek, sandığınız gibi güzel değil.

IV. Dünü unutmali, bugünü yaşamalısınız. Çünkü dün ile bugün arasında bir kavga çıkarsa yarını kaybedersiniz.

Numaralanmış özdeyişlerden hangileri anlamca birbiriyle aynı doğrultudadır?

- A) I ve III
- B) I ve IV
- C) II ve III
- D) III ve IV

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yer alan altı çizili söz cümleye “güçlükle, zorlukla” anlamı katmıştır?

- A) Bu sözlerden böyle abuk sabuk manaları nasıl çıkardı, aklım almıyor.
- B) Tekrar başlayan yağmurun altında çamurlu tarlalardan bata çıka, eve ulaştık.
- C) Adım adım sona yaklaştığını hissediyordu ama kabullenmek istemiyordu.
- D) Beni   ocuk, düşüncelerimi de ipsiz sapsiz mı buluyorlardı?

10. Kabahat samur k  rk olsa kimse üstüne almaz.

Aşağıdakilerden hangisi bu atasözüyle anlamca aynı doğrultudadır?

- A) Yağmur yağmadan abanın kadri bilinmez.
- B) Sarımsağı gelin etmişler de kırk gün kokusu çıkmamış.
- C) Mart kapıdan baktırır, kazma kürek yaktırır.
- D) Su  u gelin etmişler, kimse güveyi girmemiş.

11. Aşağıdaki atasözlerinden hangisi hem gerçek hem de mecaz anlamlı değildir?

- A) Sarımsağını hesap eden pa  ayı yiyemez.
- B) Ağaç ne kadar uzarsa göğe ermez.
- C) Arı, bal alacak çiçeği bilir.
- D) Akıl akıldan üstündür.

12. Aşağıdaki atasözlerinden hangisinin anlamı yanlış verilmiştir?

Atasözü	Anlamı
A) Acele ile yürüyen yolda kalır.	İş yaparken acele eden şaşırır, işini bitiremez.
B) Zayi olan koyunun kuyruğu büyük olur.	Elden kaçırılan fırsat gözde büyütülür.
C) Baba koruk yer, oğlunun dişi kamaşır.	Sabretmesini bilen kişi olmayacak gibi görünen işlerde bile başarı kazanır.
D) Hamala semeri y��k olmaz.	İnsana kendi işi ağır gelmez.

Adı :

Kalıplaşmış Söz Öbekleri (İkileme, Deyim, Atasözü ve Özdeyiş) - II

Soyadı :

1. Deyimler; bir durumu, olayı ya da varlığı tasvir etmek, açıklamak, ifade etmek amacıyla etkili anlatımından yararlanılan kalıplaşmış söz gruplarıdır. Atasözü ise bir gözlem ve tecrübenin sonucunda ortaya çıkmış ve zamanla herkesçe benimsenmiş bir yargıyı dile getirir. Yaşanmış birtakım olaylardan, sonraki kuşakların ders almasını sağlamaya çalışır, bir nasihat verir. Bazı deyimlerde yargı bulunsa da genelde deyimler yargı bildirmeyen ifadelerdir.

Buna göre,

- I. Dostlar alışverişte görsün.
- II. İyilik et kele, övünsün ele.
- III. Sobanın tutağına yapışan el aç kalmaz.
- IV. Ayıkla pirincin taşını!

sözlerinden hangileri deyim değildir?

- A) I ve III B) I ve IV C) II ve III D) II ve IV

2. Dilimizde “el” sözcüğü birçok deyim içinde kullanılır. Örneğin “anne ve babanın verdiği para ile geçinmek” anlamında ana baba eline bakmak, “dilenmek” anlamında el açmak, “nazlı ve şımarık birinin durumunu anlatmak” için el bebek gül bebek, “bir işi yaptırmak için çok yalvarmak” anlamında el etek tutmak deyimleri kullanılır.

Bu metinde numaralanmış deyimlerden hangisi yanlış açıklanmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

3. Aşağıda atasözlerine ait bazı özellikler ve bunlarla ilgili örnekler verilmiştir.

	Özellik	Örnek
I.	Bazıları gerçek anlamlıdır.	Al malın iyisini, çekme tasasını.
II.	Bazıları mecaz anlamlıdır.	Dost bin ise az, düşman bir ise çoktur.
III.	Bazıları hem gerçek hem mecaz anlamlıdır.	Mum dibine ışık vermez.
IV.	Bazıları anlamca aynı doğrultudadır.	Körle yatan şaşşı kalkar. Üzüm üzüme baka baka kararır.

Bu tablodaki numaralanmış atasözlerinin özelliklerinden hangisinin örneği yanlış verilmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV

4.

Numaralanmış karikatürlerin hangisinde bir atasözü kullanılmamıştır?

A) I

B) II

C) III

D) IV

5. Atasözleri; dilimizin zenginliği, atalarımızın mirasıdır. Hepsisi de anamızın ak sütü gibi helaldir. İşte, bu kitapta birbirinden güzel, birbirinden değişik, birbirinden şenlikli atasözlerinin hikâyeleri var. Aç ayının neden şıkır şıkır oynamadığını, damdan düşenin hâinden en iyi kimin anladığını, kılavuzu karga olan adamın akıbetini okumaya doyamayacaksınız. Pılav yiyen, kaşığı yanında taşır. Bezirgân züğürtleyince geçmiş defterleri karıştırır. Nedenini hiç merak ettiniz mi?

Bir kitap tanıtımından alınan bu yazıda;

- I. "Bir şeyden yararlanmak isteyen kişi bunun için gereken aracı eli altında bulundurmalıdır." anlamında bir atasözü,
 II. "Canlı bir biçimde oynamak" anlamında bir deyim,
 III. "Büyük bir istekle" anlamında bir deyim
- söz öbeklerinden hangilerine yer verilmiştir?**

A) Yalnız I

B) I ve II

C) II ve III

D) I, II ve III

6. Deyimler; sözlerimizin anlaşılmasını kolaylaştıran, anlatımı renklendiren ve dakikalarca konuşarak ifade edemeyeceğimiz fikirleri bir çırpıda dile getiren kalıplardır. Bu kalıplar dilimize yerleşmiştir ve anlamları hemen herkes tarafından bilinir. Örneğin sıkıntıyı gidermek, üzüntüden uzaklaşmak anlamında "----" dışarı ile olan ilişkisini kesmek, kimse ile görüşmemek anlamında "----" bir konu üzerinde inceleme yapmadan rastgele konuşmak, uydurmak, yalan söylemek anlamında "----" deyimini kullanırız.

Aşağıdakilerden hangisi bu metinde boş bırakılan yerlerden herhangi birine getirilemez?

A) reva görmek

B) kafadan atmak

C) kabuğuna çekilmek

D) efkâr dağıtmak

Kalıplaşmamış Söz Öbekleri

Adı :
Soyadı :

1. Eğer gerçekten yeteneğiniz yoksa kalem-den uzak durunuz. Çünkü yeteneksiz yazarın yaptığı iş, telleri kopmuş sazı çalmak gibidir, ne kadar uğraşsa da olmaz. Bu sözü ben söylemiyorum elbette. Bu söz, geçmişin büyük ustalarından birine aittir.

Bu metindeki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yeteri kadar denememek
B) Yeteneğini ortaya çıkarmak
C) Olmayacak bir işi yapmaya çalışmak
D) Çok zor bir iş yapmak

2. Şiir yazmak zor iştir. Bunu benden önce kim bilir kaç kişi söylemiştir? Duyulmadık söz değil... Üç satıra tüm yüreğini sığdırmak elbette zor iştir. Kim iyi bir şiire baksa bu işin zorluğunu anlar.

Bu metinde geçen “üç satıra yüreğini sığdırmak” sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kendini rahatça ifade etmek
B) Duygularını az sözle anlatmak
C) Söylenmemiş şeyler söylemek
D) Sadece kısa şiirler yazmak

3. Başka bir yerde olsa günlerce manşetten in-meyecek bir haber, bizim ülkemizde en fazla üç gün gündemde kalıyor. “Bomba haber” olarak yaşamımıza girdiği hâlde yerini sessiz-ce başka bir “bomba haber”e bırakıyor.

Bu metinde geçen “bomba haber” sözüyle haberin hangi yönü vurgulanmış olamaz?

- A) İlginçliği
B) Farklılığı
C) Çarpıcılığı
D) Korkutuculuğu

4. İyi bir öykücü kısa ya da uzun yazmasıyla de-ğil, yazdıklarının her kelimesinde kendi imza-sı varsa başarılı bir iş yapmış sayılır.

Bu cümledeki altı çizili sözle aşağıdakiler-den hangisi anlatılmak istenmiştir?

- A) Yalınlık
B) Gerçeklik
C) Kalıcılık
D) Özgünlük

5. Bu kitabın amacı tarihimizin karanlıkta kalan belirsiz bazı kör noktalarını aydınlığa kavuş-turmaktır. Böylelikle gerçekler ortaya çıkar, her detay yerine oturur.

Bu cümledeki “aydınlığa kavuşturmak” sö-züyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yeni bir teknikle ele almak
B) Farklı bakış açılarıyla zenginleştirmek
C) Açık, anlaşılır ve anlamlı hâle getirmek
D) Bir konuda oluşan merakı gidermek

6. Bu kitap farklı ülkelerdeki insanların ortak kül-türel özellikleri üzerinde durarak gönül köprü-leri kuruyor. Yoğun bir emeğin ürünü oldu-ğunu anlamak zor değil. Her ne kadar yazılması uzun zaman almışsa da içeriği dillerde yer tuttuğu için eserin başarıya ulaştığını söyle-mek yanlış olmaz.

Bu metindeki altı çizili sözlerle anlatılmak istenenler aşağıdakilerin hangisinde sıra-sıyla verilmiştir?

- A) benzerlikleri belirlemek - her yönüyle övülmek
B) duygusal bağlar oluşturmak - hakkında konuşulmak
C) duygusal bir dille yazılmak - bazı açılardan eleştirilmek
D) akla yaslanmak - tepki görmek

7. Her millet, dilini ve kültürünü yüzyıllar boyunca yoğurur. Bu esnada o, akan bir nehir gibi içinden geçtiği her topraktan bir renk alır.

Bu metindeki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Milletler, ilişki içinde oldukları toplumlarından kimi kelimeleri alabilirler.
- B) Çağın gereklerine ve yeniliklere ayak uydurmak için kelimeler türetilmelidir.
- C) Düşünce ve duygular ait olduğu çağın kelimeleriyle ifade edilir.
- D) Dilimizi yabancı kelimelerin baskısından kurtarmak o kadar kolay değildir.

8. Daha en başta yeni bir şey yaptığımı, yeni bir anlayış geliştirdiğimi biliyordum. Eserlerim halktan da beklediğim ilgiyi gördü. Bu yüzden yazdıklarımın benden sonraki nesil üzerinde bir etkisinin olması kaçınılmazdı. Fakat gençlerin ayağımı kaldırdığım yere basmaları yerine daha fazlasını yapmalarını beklerdim.

Bu metnin yazarı, “ayağımı kaldırdığım yere basmaları” sözü ile genç sanatçıların hangi davranışını eleştirmektedir?

- A) Yazarı aynen taklit etmelerini
- B) Yazara gereken değeri vermemelerini
- C) Halkta aynı ilgiyi uyandıramamalarını
- D) Değişime açık olmamalarını

9. Uzun zaman beraber yaşadığım, çok iyi tanıdığımı sandığım bir arkadaşım istediği mevkiye ulaşmak için beni ve etrafımdaki kimseleri merdivenin basamakları gibi kullanmış.

Bu cümlede geçen altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çevresine zararı dokunan
- B) Tanıdıklarını çıkarı uğruna kullanan
- C) Çözüm merkezli düşünen
- D) Hep daha iyisini hedefleyen

10. Şiir yazmak, dile egemen olmayı gerektirir. Şiir, şiirin özünü kendi ölçüleri, ilkeleri içinde yansıtmalıdır.

Bu cümledeki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şiir türünde usta olma
- B) Şiiri kendine özgü bakış açısıyla yazma
- C) Günlük dili şiirde kullanma
- D) Dili bütün yönleriyle bilme

11. Yüzyılları aşarak zamanımıza ulaşan, bilgelikliğini nüktedanlığı ile süsleyen, Türk kültür dünyasının kuşkusuz en büyük isimlerinden biridir Nasrettin Hoca.

Bu cümledeki altı çizili sözle Nasrettin Hoca'nın hangi özelliği vurgulanmıştır?

- A) Evrenselliği
- B) Kalıcılığı
- C) Özgünlüğü
- D) İçtenliği

12. *Körlük* Jose Saramago'nun 1995'te yayımladığı romanıdır. Okur, bu romanda kişileri adıyla değil onları tanıtan ifadelerle görür. Yazar, her birini “doktor, doktorun karısı, hırsız” gibi çeşitli sıfatlarla adlandırır. Kişilerin diyaloglarını da anlatıcının sesine yedirerek metni uzun bir monoloğa dönüştürür. Okur, bu durum karşısında romanı takip etmekte güçlük çeker ve kendini âdeta bir labirentin içinde bulur.

Bu metinde geçen “kendini âdeta bir labirentin içinde bulmak” sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Romanda alışılmışın dışında teknikler kullanılmış olması
- B) Okurun, içinden çıkılması, anlaşılması zor bir teknikle karşı karşıya kalması
- C) Yazarın roman kahramanlarını farklı bir şekilde okuyucuya sunması
- D) Okurun, romanı okurken herhangi bir güçlük çekmemesi

1. Bir yağmur başlar ya inceden ince
Bak o zaman topraktaki sevince
Bu dizelerde aşağıdaki söz sanatlarından hangisi kullanılmıştır?

A) Benzetme B) Abartma
C) Kişileştirme D) Konuşturma

2. Dörtlü gelip uzak Asya'dan
Akdeniz'e bir kısrak başı gibi uzanan
bu memleket bizim
Bilekler kan içinde, dişler kenetli, ayaklar çıplak
ve ipek bir halıya benzeyen toprak
bu cehennem, bu cennet bizim
Bu dizelerde geçen "memleket" ve "toprak" sözcükleri sırasıyla aşağıdakilerin hangisinde verilenlere benzetilmiştir?

A) Uzak Asya - Akdeniz
B) Bilek - Ayaklar
C) Kısrak başı - İpek halı
D) Kan - Dişler

3. Geniş, siyah gölgesi hayatımı kaplayan
Tepemde kanat germiş bir kartaldır yalnızlık
Kalp çarpıntısıyla günleri hesaplayan
Bir benim, benim olan bir masaldır yalnızlık
Bu dizelerde geçen benzetme sanatında "benzeyen" varlık aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kartal B) Yalnızlık
C) Kalp D) Masal

4. Aynalar, bakmayın yüzüme dik dik
İşte yakalandık, kelepçelendik
Çıktınız umulmaz anda karşıma
Başımın tokmağı indi başıma
Bu dizelerde aşağıdaki söz sanatlarından hangisi vardır?

A) Abartma B) Benzetme
C) Kişileştirme D) Konuşturma

5. Ağaçlar kalem olsa
Deniz mürekkep olsa
Yazılmaz benim derdim
Bu dizelerde ağır basan söz sanatı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Abartma B) Kişileştirme
C) Karşıtlık D) Konuşturma

6. Bağrımda koç gibi dağlar yatışır
Görünmez dallarda kuşlar ötüşür
Bir yerim var benim yanar tutuşur
Bir yerim kanıyor saramıyorum
Bu dizelerde kullanılan söz sanatı göstergesi aşağıdakilerden hangisidir?

A) "Dağlar" ve "kuşlar"ın konuşturulması
B) "Koç" ve "dağ" sözcükleri arasında benzerlik ilgisi kurulması
C) Doğanın anlatımında aşırılığa gidilmesi
D) "Kanayan yara"ya insan özelliği yüklenmesi